Interreg Co-funded by the European Union

Italy – Croatia

SOCRAT

SUVREMENOM REINTEPRETACIJOM BAŠTINE PUTEM UMREŽAVANJA KULTURNIH I KREATIVNIH INDUSTRIJA DO NOVIH TURISTIČKIH ISKUSTAVA

Upravni odjel za kulturu i zavičajnost Istarske županije – Regione Istriana proveo je projekt SOCRAT - Umrežavanje obrta i suvremene umjetnosti u cilju održivog turizma, sufinanciran putem programa Interreg Italija-Hrvatska 2021. – 2027. godine, čiji je glavni cilj bio promicanje održivog razvoja turizma i osnaživanje zajednica u regijama koje okružuju Jadran stvaranjem inovativnih turističkih proizvoda, usluga, prototipova i iskustva temeljenih na suvremenoj umjetnosti, obrtu, kreativnim i kulturnim industrijama te civilnom društvu.

Jedan od ključnih rezultata projekta bila je uspostava i provedba triju kreativnih laboratorija (Creative Living Labs ili skraćeno CLL) na području Istarske županije, u kojima su umjetnici, kulturne i kreativne industrije, obrtnici i udruge zajednički razvijali nova turistička iskustva inspirirana lokalnom kulturnom baštinom. Tri prekogranična kreativna laboratorija donijela su tri inovativna pristupa interpretaciji baštine putem suvremenih umjetničkih praksi.

KREATIVNI ŽIVI LABORATORIJ: Izvedbene umjetnosti i/ili umjetničke intervencije u javnim prostorima HO-RUK! HOP-JAN! (Pula)

Kreativni živi laboratorij Izvedbenih umjetnosti i/ili umjetničkih intervencija u javnom prostoru održan je u organizaciji udruga Kulturban i Metamedij u Puli u razdoblju od 8. do 18. prosinca 2025. godine. Laboratorij je istražio ulogu kolektivne memorije i tematiku rada i radništva kroz nasljeđe socijalizma, koje se prevodi u kontekst novomedijskog stvaralaštva i suvremenih kulturno-turističkih praksi. Umjetnik–mentor Michele Sambin (IT), glazbeni umjetnici Alen i Nenad Sinkauz te antropolog Andrea Matošević, kreirali su interdisciplinarni performans u suradnji s vizualnim umjetnikom Davorom Sanvicentijem. Rezultat laboratorija je performans HO-RUK! HOP-JAN! oblikovan kao audio-vizualno iskustvo temeljeno na zvuku, ritmu, videu i naraciji, koje transformira industrijsku baštinu socijalizma u suvremeni umjetnički jezik.

KREATIVNI ŽIVI LABORATORIJ: Tekstil i/ili modni dizajn (Pula, Vodnjan, Pazin, Dragući)

Kreativni živi laboratorij Tekstila i/ili modnog dizajna održan je u organizaciji udruge HUiU – Hrvatskog udruženja interdisciplinarnih umjetnika i Etnografskog muzeja Istre u Puli u razdoblju od 15. siječnja do 15. veljače 2026. godine. Laboratorij je bio usmjeren na revitalizaciju istarske tekstilne baštine kroz povezivanje tradicijskih tekstilnih tehnika i nošnji sa suvremenim modnim dizajnom terenskim istraživanjem i radionicama. Umjetnik–mentor Filippo Laterza (IT) i modna dizajnerica Staša Doblanović-Randall razvili su individualne i zajedničke modne kreacije temeljene na suvremenim interpretacijama istarskog tekstilnog nasljeđa, primjenjujući principe održive mode kroz uporabu prirodnih materijala i tehnika poput eko-printa, uz ispreplitanje elemenata usmene predaje i lokalnih vjerovanja. Radionice veza pod vodstvom Ive Katalinić i eko-printa Katje Klibe ostvarile su cilj aktivnog uključivanja lokalne zajednice u proces prijenosa i reinterpretacije znanja.

KREATIVNI ŽIVI LABORATORIJ: Keramika i/ili kiparstvo (Labin, Pula, Vodnjan, Rovinj)

Kreativni živi laboratorij Keramike i/ili kiparstva održan je u organizaciji Pučkog otvorenog učilišta Labin i udruge Art Studio u nekoliko istarskih gradova u razdoblju od 10. do 20. ožujka 2026. godine. Laboratorij polazi od gline kao ishodišnog materijala koji povezuje obrtničke i umjetničke prakse, istražujući njezin potencijal kroz primijenjeni i konceptualni pristup. Program su vodili vizualni umjetnik i kipar Rino Banko i umjetnik–mentor Michele Giangrande (IT) uz sudjelovanje Henryja Marića i Igora Fabrisa (Art Studio). Kroz radionice izrade uporabnih keramičkih predmeta i razvoj umjetničkih koncepata u suradnji s lokalnom zajednicom, istraživani su odnosi između materijala, forme i arheološke baštine. Rezultati laboratorija uključuju umjetničke i primijenjene radove kao prototipove potencijalnih održivih turističkih proizvoda Rina Banka te keramičke forme i pečati povezani s performativnim događajem ritualne izrade kruha koji je razvio Michele Giangrande.

STRATEGIJA SOCRAT kao temelj održivog razvoja kulturnog turizma

Provedeni laboratoriji predstavljaju praktičnu primjenu Strategije SOCRAT, koja promiče interdisciplinarnu suradnju, očuvanje i suvremenu interpretaciju kulturne baštine te razvoj autentičnih i održivih turističkih proizvoda.

Vizija strategije je potaknuti dinamičan, inovativan i otporan turistički krajolik unutar programskog područja, vođen suradničkom inovacijom koja proizlazi iz sinergije kulturnih, kreativnih i društvenih aktera. Time se stvaraju inovativni, iskustveno utemeljeni turistički prototipovi koji će se moći razvijati u održive tržišne proizvode, promicati manje poznata odredišta, duboko obogaćujući lokalne zajednice te očuvati zajedničku baštinu za buduće generacije.

Glavna metodologija testiranja strategije projekta temelji se na uspostavi Kreativnih živih laboratorija, koji su zamišljeni kao otvoreni i korisnički usmjereni inovacijski ekosustavi. Ovi laboratoriji služe kao suradnička okruženja u kojima se tradicija susreće sa suvremenom umjetničkom inovacijom kroz strukturirane faze inspiracije, sukreacije i prototipiranja. Kreativni živi laboratoriji temelje se na širem europskom modelu životnih laboratorija, ali su specifično prilagođeni kontekstu kulturnog turizma jadranskog područja. Krajnji cilj je transformacija pasivne konzumacije kulture u participativno iskustvo gdje posjetitelji i lokalna zajednica zajedno stvaraju smislene narative.

Upravni odjel za kulturu i zavičajnost Istarske županije – Regione Istriana nastavlja promicati važnost povezivanja kreativnog sektora, kulturne baštine i turizma, prepoznajući rezultate projekta SOCRAT kao vrijedan doprinos razvoju inovativnih i održivih turističkih iskustava.

O SOCRAT strategiji i Kreativnim živim laboratorijima saznajte više putem mrežne stranice: https://www.istra-istria.hr/hr/projekti/medjunarodni-projekti/projekt-socrat/

Galerija fotografija

KREATIVNI ŽIVI LABORATORIJ: Izvedbene umjetnosti i/ili umjetničke intervencije u javnim prostorima HO-RUK! HOP-JAN! (Pula)

Fotografije: Hassan Abdelghani

KREATIVNI ŽIVI LABORATORIJ: Tekstil i/ili modni dizajn (Pula, Vodnjan, Pazin, Draguć)

Interreg
Co-funded by the European Union
Italy – Croatia
SOCRAT
SOCRAT
Socializing Craft & contemporary Art for sustainable Tourism
SINGER

Fotografije: Hassan Abdelghani, Igor Dražić, Nastasja Miletić

KREATIVNI ŽIVI LABORATORIJ: Keramika i/ili kiparstvo (Labin, Pula, Vodnjan, Rovinj)

Interreg
Co-funded by the European Union
Italy - Croatia
SOCRAT
SOCRAT
Socializing Craft & contemporary Art for sustainable Tourism
PROJECT DURATION
ERDF
TOTAL BUDGET

Fotografije: Hassan Abdelghani, Igor Fabris, Rino Banko